

Sygn. akt XVII AmE 98/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 listopada 2021 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SO Witold Rękosiewicz

Protokolant: sekretarz sądowy Magdalena Żabińska

po rozpoznaniu w dniu 18 listopada 2021 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania (...) **Spółki Akcyjnej z siedzibą w B.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki

z dnia 20 grudnia 2018 r., znak: (...)

I. oddala odwołanie,

II. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w B. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720 zł (siedemset dwadzieścia) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia SO Witold Rękosiewicz.

Sygn. akt XVII AmE 98/19

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzją z dnia 20 grudnia 2018 r., znak: (...), na podstawie art. 56 ust. 2 i art. 56 ust. 1 pkt 3a, w związku z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz.U. z 2018 r., poz. 755,650,685,771,1000,1356,1629 i 1637), w związku z § 5 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (Dz.U. z 2007 r., Nr 133, poz. 924), oraz na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 2096) w związku z art. 30 ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne, po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu w dniu 23 października 2018 r., na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy - Prawo energetyczne, postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia przedsiębiorcy (...) S.A. z siedzibą w B., kary pieniężnej za niestosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzonych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r. orzekł, że :

1. (...) S.A. z siedzibą w B. w dniach od 10-11 sierpnia 2015 r., w odniesieniu do obiektów zlokalizowanych pod adresem:

a) ul. (...),(...)-(...) B. - przyłącze nr 1,

b) ul. (...), (...)-(...) B. - przyłącze nr 2,

naruszył obowiązek stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikający z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne, co podlega karze pieniężnej określonej w art. 56 ust. 1 pkt 3a tej ustawy.

2. Za działanie wymienione w punkcie 1 wymierzył przedsiębiorcy (...) S.A. z siedzibą w B., karę pieniężną w kwocie 9 420 zł.

Od powyższej decyzji odwołanie złożyło przedsiębiorstwo (...) S.A. z siedzibą w B., zaskarżając ją w całości.

Zaskarżonej decyzji powód zarzucił naruszenie:

1. art. 2 w zw. z art. 42 ust. 1 Konstytucji RP w zw. z art. 56 ust. 1 pkt 3a i art. 11 c ust. 2 pkt 2 oraz art. 11d ust. 3 Prawa energetycznego poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i nałożenie kary na powoda w oparciu o przepis niejednoznaczny, na podstawie przeprowadzonej na niekorzyść sprawcy rozszerzającej wykładni normy karnej;

2. art. 2 Konstytucji RP w zw. z art. 56 ust. 1 pkt 3a i art. 11c ust. 2 pkt 2 oraz art. 11d ust. 3 Prawa energetycznego poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i nałożenie kary na powoda w oparciu o przepis nakazujący natychmiastowe dostosowanie się do wprowadzonych ograniczeń poboru mocy, bez żadnego czasu na przygotowanie, pomimo że z przyczyn technologicznych niemożliwe było natychmiastowe zastosowanie się do ograniczeń przez powoda;

3. art. 42 ust. 1 Konstytucji RP w zw. z art. 56 ust. 1 pkt 3a i art. 11c ust. 2 pkt 2 oraz art. 11d ust. 3 Prawa energetycznego poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i nałożenie kary na powoda w oparciu o przepis o charakterze częściowo blankietowym, odsyłającym do regulacji niemających charakteru powszechnie obowiązującego prawa i niemieszczących się w katalogu źródeł powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej;

4. art. 56 ust. 1 pkt 3a w zw. z art. 11c ust. 2 pkt 2 Prawa energetycznego poprzez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że art. 56 ust. 1 pkt 3a znajduje zastosowanie do sytuacji naruszenia ograniczeń poboru energii wprowadzonych przez operatora sieci dystrybucyjnej (...) S.A., w dniu 10 sierpnia 2015 r. na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 Prawa energetycznego, podczas gdy inkryminowanym zakresem nie zostały objęte ograniczenia wprowadzone na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 Prawa energetycznego;

5. art. 56 ust. 1 pkt 3a w zw. z art. 11c ust. 2 pkt 2 Prawa energetycznego w zw. z art. 11d ust. 3 Prawa energetycznego poprzez przyjęcie, że w dniu 10 i 11 sierpnia 2015 r. powód nie dostosował się do ograniczeń poboru energii wprowadzonych, przez (...) S.A. podczas gdy powód w całości dostosował się do tych ograniczeń, a Prezes URE nie uwzględnił okoliczności związanych z uzasadnionym technologicznie czasem niezbędnym do wywiązania się z wprowadzonych ograniczeń, niezwłocznie po ich ogłoszeniu przez (...) S.A.;

6. art. 56 ust. 6 Prawa energetycznego poprzez błędne stwierdzenie przez pozwanego, że działania powoda charakteryzowała znaczna społeczna szkodliwość czynu podczas gdy działania powoda charakteryzowały się znikomą społeczną szkodliwością czynu, a powód dochował najwyższej staranności, by zrealizować obowiązek dostosowania się do ograniczeń wprowadzonych przez (...) S.A., a także poprzez błędne stwierdzenie przez pozwanego, że powód w sposób zawiniony naruszył ograniczenia wprowadzone przez (...) S.A., podczas gdy powód niezwłocznie po dowiedzeniu się o tych ograniczeniach podjął działania mające na celu niezwłoczne, technologicznie możliwe dostosowanie się do tych ograniczeń, wobec czego nie można powodowi przypisać winy;

7. art. 56 ust. 6a Prawa energetycznego poprzez błędne przejęcie przez pozwanego, że działania powoda charakteryzowała znaczna społeczna szkodliwość czynu i w konsekwencji nałożenia na powoda kary podczas gdy działania powoda charakteryzowały się znikomą społeczną szkodliwością czynu, a powód zrealizował ciężący na nim obowiązek, co w konsekwencji uzasadniało możliwość odstąpienia od wymierzenia kary przez pozwanego;

8. art. 7 k.p.a. w zw. z art. 56 ust. 6a Prawa energetycznego poprzez dokonanie przez pozwanego błędnych ustaleń faktycznych polegających na uznaniu, że działania powoda charakteryzowała znaczna społeczna szkodliwość czynu i w konsekwencji nałożeniu na powoda kary podczas gdy działania powoda charakteryzowały się znikomą społeczną

szkodliwością czynu a powód zrealizował ciężący na nim obowiązek, co w konsekwencji uzasadniało możliwość odstąpienia od wymierzenia kary przez pozwanego;

9. art. 56 ust. 6 Prawa energetycznego poprzez jego niezastosowanie i błędne stwierdzenie przez pozwanego, że ustalając wysokość kary pozwany nie może brać pod uwagę kryterium dotychczasowego zachowania powoda podczas gdy pozwany jest z mocy ustawy zobligowany do wzięcia tej przesłanki pod uwagę;

10. art. 56 ust. 6 Prawa energetycznego poprzez niewłaściwe zastosowanie, tj. przyjęcie że stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia oraz dotychczasowe zachowanie powoda i jego możliwości finansowe uzasadniają nałożenie kary pieniężnej w wysokości 9 420 zł, podczas gdy wymierzona powodowi kara pieniężna jest nieproporcjonalnie wysoka, biorąc pod uwagę znikomą szkodliwość czynu oraz okoliczności jego popełnienia.

Na podstawie tak postawionych zarzutów odwołujący wniósł o:

1. uchylenie zaskarżonej decyzji w całości;
2. ewentualnie o zmianę zaskarżonej decyzji i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez uznanie, że powód nie podlega karze, o której mowa art. 56 ust. 1 pkt 3a Prawa energetycznego;
3. ewentualnie o zmianę zaskarżonej decyzji i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez uznanie, że powód nie naruszył obowiązku, o którym mowa w art. 11d ust. 3 Prawa energetycznego;
4. ewentualnie, w razie nieuwzględnienia wniosków z pkt 1-3 powyżej: zmianę zaskarżonej decyzji i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez odstąpienie od wymierzenia kary;
5. ewentualnie, w razie nieuwzględnienia wniosków z pkt 1-4 powyżej, o zmianę zaskarżonej decyzji i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez wymierzenie kary w najniższej możliwej wysokości (obniżenie wymierzonej decyzją kary do najniższej możliwej wysokości).

Odwołujący wniósł ponadto o:

6. dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach niniejszej sprawy, dołączonych do pisma powoda z dnia 9 listopada 2018 r.:

- kopii umów o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej wraz z załącznikami i aneksami;
- kopii rachunku zysków i strat z prowadzonej działalności gospodarczej, stanowiącego część sprawozdania finansowego (...) za 2017 r.;
- wiadomości e-mail M. S. z dnia 10 sierpnia 2018 r.;
- wiadomości e-mail P. L. z dnia 10 sierpnia 2018 r.;
- protokołu posiedzenia Zarządu nr (...);
- raportu interwałowego poboru energii

na okoliczność: stanu majątkowego powoda, wysokości naruszeń, działań podjętych w celu dostosowania się do ograniczeń w poborze prądu;

7. dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów z dokumentów w postaci komunikatu (...) S.A. z 10.08.2015 r. (wydruk ze strony internetowej (...)10-sierpnia-2015-r-z-qodz- 10-25) i artykułu „Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania” z 12.08.2015 r. (wydruk ze strony internetowej (...) na okoliczność podstawy prawnej wprowadzenia ograniczeń komunikowanej przez (...) S.A.;

8. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych;

9. rozpoznanie sprawy również pod nieobecność powoda.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wniósł o:

1) oddalenie odwołania;

2) przeprowadzenie dowodu z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy przesłanych na podstawie art. 479⁽⁴⁸⁾ § 1 k.p.c. do SOKiK przy piśmie z dnia 13 marca 2019 r., znak: (...) - na okoliczność prawidłowości twierdzeń zawartych w zaskarżonej decyzji;

3) zasądzenie od powoda na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych;

4) oddalenie wniosków dowodowych Powoda dotyczących przeprowadzenia dowodów z dokumentów tj.: z artykułu „Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania” - załączonego do odwołania oraz z dokumentów zgromadzonych w aktach administracyjnych - mianowicie: protokołu posiedzenia Zarządu nr (...) [k. 45-46], a także raportu interwałowego poboru energii [k. 47-48] - jako nie mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotnego znaczenia.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Powód – (...) S.A. z siedzibą w B. prowadzi działalność gospodarczą w obiekcie zlokalizowanym w B. pod adresem: ul. (...),(...)-(...) B. (załącznik nr 1, załącznik nr 2).

Odbiorca w dniu 27.01.2010 r. zawarł z OSD umowę o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej nr (...) (załącznik nr 2) dla punktów poboru energii znajdujących przy ul. (...) w B.: (...) (załącznik nr 1) i (...) (załącznik nr 2). **/k. 20-31, k. 66-74v akt adm./**

Załącznik nr 4 powyższej umowy dystrybucji określa (dla załącznika 1 i 2) dopuszczalny pobór mocy w poszczególnych stopniach zasilania oraz informuje, iż podstawowym źródłem informacji o obowiązujących stopniach zasilania, wprowadzanych na najbliższe 12 godzin i przewidywanych na następne 12 godzin były komunikaty radiowe. **/k. 27, k. 73 akt adm./**

W wyniku aneksu (załącznik nr 3) do ww. umowy zawartego w dniu 21.08.2013 r. został zmieniony (dla załącznika 1 i 2) dopuszczalny pobór mocy w poszczególnych stopniach zasilania. W załączniku P2, wartość mocy umownej oraz moc dla poszczególnych stopni zasilania podczas wprowadzenia ograniczeń została uregulowana na podstawie umowy z dnia 1 lutego 2015 r. - nr (...), zawartej pomiędzy Powodem a (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P.. **/k. 74-74v, k. 32-41, k. 75-78 akt adm./**

Natomiast, wartość mocy umownej oraz moc dla poszczególnych stopni zasilania podczas wprowadzenia ograniczeń dla załącznika P1 została uregulowana w umowie między powodem a E. O. z dnia 27 stycznia 2010 r., która została zmieniona aneksem 21 sierpnia 2013 r. **/k. 75, k. 77v, k. 78 akt adm./**

Moc umowna powoda dla obiektu zlokalizowanego w B. przy ul. (...) dla załącznika P1 określona została na poziomie 2200 kW w godzinie (moc określona dla 20 stopnia zasilania wynosiła 0,190 MW), z kolei moc umowna dla załącznika P2 w tym samym obiekcie powoda została określona na poziomie 800 kW = 0,800 MW w godzinie (moc określona dla 20 stopnia zasilania wynosiła 0,160 MW). Dla każdego załącznika powoda tj. P1 i P2 w obiekcie przy ul. (...) w B. moc umowna została określona powyżej wielkości 300 kW wskazanej w § 5 pkt 1 rozporządzenia. **/k. 4, k. 6, k. 66, k. 73, k. 74, k. 77-77v akt adm./**

OSD w okresie od 10 do 31 sierpnia 2015 r. dostarczało zatem Odbiorcy energię elektryczną w odniesieniu do obiektów zlokalizowanego pod adresem:

a. ul. (...), (...)-(...) B. - przyłączy nr 1, na podstawie umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej nr (...), zawartej w dniu 27 stycznia 2010 r., wraz z aneksem z 21 sierpnia 2013 r. Ze zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego wynika, że informacje o wielkości danych dotyczących Odbiorcy wynikające z planu wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które obowiązywały Odbiorcę w okresie od 10 do 31 sierpnia 2015 r., zostały zawarte w ww. umowie z 27 stycznia 2010 r., zmienionej następnie aneksem z dnia 21 sierpnia 2013 r.,

b. ul. (...), (...)-(...) B. - przyłączy nr 2, na podstawie umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej nr (...), zawartej w dniu 1 lutego 2015 r. Ze zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego wynika, że informacje o wielkości danych dotyczących Odbiorcy wynikające z planu wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które obowiązywały Odbiorcę w okresie od 10 do 31 sierpnia 2015 r., zostały zawarte w ww. umowie z 1 lutego 2015 r.

Zgodnie z pkt 5 załącznika nr 4 do umowy nr (...) z dnia 27 stycznia 2010 r. oraz zgodnie z pkt 5 ppkt 5 załącznika nr 1 do umowy nr (...) z dnia 1 lutego 2015 r. jeżeli żadna ze stron, w terminie 30 dni przed upływem okresu obowiązywania ograniczeń, nie zgłosi zmian w zapisach dotyczących wprowadzania ograniczeń, przyjmuje się, że obowiązują one przez kolejny rok.

Powód na podstawie postanowień umowy 1 i umowy 2 zawartych z OSD (wskazanych wyżej) był zobowiązany do ograniczenia poboru mocy w przypadku wprowadzenia ograniczeń.

Zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 15 umowy 1: „Odbiorca zobowiązuje się do ograniczenia poboru mocy w przypadku wprowadzenia ograniczeń na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów, zgodnie z trybem określonym w Załączniku nr 4 do Umowy”. **/k. 67, k. 73, k. 74/**

Z kolei w odniesieniu do umowy 2, obowiązek powoda do stosowania się do wprowadzonych ograniczeń został szczegółowo określony w pkt 5. załącznika nr 1 ww. umowy. **/k. 77 akt adm./**

Postanowienia umowy 1 i umowy 2 wskazują na termin 30-dniowy upływu obowiązywania „Planu ograniczeń”, bowiem zgodnie z pkt 5 załącznika nr 4 umowy 1 oraz zgodnie z pkt 5 ppkt 5 załącznika nr 1 umowy 2 „Jeżeli żadna ze Stron, w terminie 30 dni przed upływem okresu obowiązywania ograniczeń nie zgłosi zmian w zapisach dotyczących wprowadzenia ograniczeń, to przyjmuje się, że obowiązują one przez kolejny rok”. **/k. 64, k. 78 akt adm./**

Powód zaakceptował takie warunki umów składając swój podpis pod ww. umowami 1 i 2 oraz załącznikami do wyżej wymienionych umów. **/k. 66-73, k. 74, k. 75- 78 akt adm./**

Informacje o wielkości danych tj. dopuszczalnych poziomów poboru mocy dla poszczególnych stopni zasilania w obiekcie odbiorcy zlokalizowanym w B. przy ul. (...) dla przyłączy P1 i P2, wynikają z planu wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które obowiązywały powoda w okresie od 10 do 31 sierpnia 2015 r. Powyższe informacje zostały ustalone i przekazane powodowi w załączniku nr 4 umowy 1 oraz w pkt 5 załącznika nr 1 umowy 2. **/k. 74, k. 77 akt adm./**

W czasie obowiązywania umów Odbiorca nie zgłaszał uwag do przedstawianego mu planu ograniczeń. Na etapie ustalania planu ograniczeń dla obu punktów poboru energii obiektu położonego w B. Odbiorca nie zgłaszał do OSD konieczności zwiększenia wartości określonych planie. Nie twierdził też, że ze względu na specyfikę prowadzonej działalności nie powinien być objęty planem ograniczeń. Powód nie kwestionował wielkości występujących w „planach ograniczeń” oraz nie składał żadnych zastrzeżeń, co zostało wykazane w powołanych powyżej aktach postępowania administracyjnego. **/okoliczność bezsporna w sprawie/**

(...) S.A. ((...)) w związku z obniżeniem dostępnych rezerw zdolności wytwórczych poniżej niezbędnych wielkości spowodowanych m. in. wyjątkowo wysokimi temperaturami i niskimi stanami wód w zbiornikach wodnych i rzekach, stwierdziły wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w rozumieniu postanowień art. 3 pkt 16 d ustawy - Prawo energetyczne wprowadzając, na podstawie art. 11 c ust. 2 pkt 2 tej ustawy, od godz. 10:00 dnia 10 sierpnia 2015 r. ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. **/okoliczność bezsporna/**

W dniu 10 sierpnia 2015 r. (...) S.A., działając na podstawie art. 11 c ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne, powiadomiły Ministra Gospodarki (obecnie: Minister Energii) i Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłosiły Ministrowi Gospodarki konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust 7 ustawy - Prawo energetyczne w trybie wydania przez Radę Ministrów rozporządzenia o wprowadzeniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej do dnia 31 sierpnia 2015 r. **/okoliczność bezsporna/**

Komunikaty o obowiązujących stopniach zasilania, wprowadzonych jako obowiązujące w najbliższych 12 godzinach i przewidywanych na następne 12 godzin, były ogłaszane w radiowych komunikatach energetycznych w programie (...) o godzinie 7:55 i 19:55 oraz na stronach internetowych operatorów. **/fakty powszechnie znane, również znane Sądowi z urzędu/**

Po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku Ministra Gospodarki, Rada Ministrów wydała w dniu 11 sierpnia 2015 r. rozporządzenie w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. **/okoliczność bezsporna/**

Rozporządzenie to zostało opublikowane w Dzienniku Ustaw pod poz. 1136 i wprowadziło wskazane wyżej ograniczenia w okresie od dnia 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do dnia 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00. **/okoliczność bezsporna/**

Na wezwanie Prezesa URE (...) Sp. z o.o. ((...)), do której sieci przedsiębiorca (...) S.A. z siedzibą w B. („Odbiorca”) jest przyłączony, pismem z dnia 13 lipca 2016 r. o znaku (...) przedstawił zbiorcze dane wskazujące na stopień niedostosowania się odbiorców ujętych w Planie wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej obowiązującym w dniach od 10 do 31 sierpnia 2015 r. do wprowadzonych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Na podstawie powyższych danych zostały wygenerowane informacje wskazujące na stopień niedostosowania się Odbiorcy do wprowadzonych w dniach 10-31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w odniesieniu do punktów poboru energii elektrycznej (przyłącze nr 1 i nr 2) zlokalizowanych pod adresem: ul. (...),(...)-(...) B. („obiekty Odbiorcy”). **/k. 4-7 akt adm./**

W wyniku analizy ww. dokumentów Prezes URE powziął uzasadnione podejrzenie, że Odbiorca, we wskazanych przez OSD obiektach Odbiorcy, nie dostosował się do wprowadzonych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, co może skutkować wymierzeniem kary pieniężnej, o której mowa jest w art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy - Prawo energetyczne. Na podstawie powyższych danych zostały wygenerowane informacje wskazujące na stopień niedostosowania się Odbiorcy do wprowadzonych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w odniesieniu do punktu poboru energii elektrycznej zlokalizowanego w B., ul. (...) dla przyłączy P1 i P2.

Z informacji przekazanych Prezesowi URE przez OSD, wskazujących na stopień niedostosowania się Powoda do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzonych w dniach 10-31 sierpnia 2015 r., wynika, że Powód w dniach od 10 do 11 sierpnia 2015 r. dla punktu poboru - obiektu zlokalizowanego w B. przy ul. (...) dla przyłącza P1 oraz przyłącza P2 przekroczył obowiązujące go - zgodnie z „szczegółowymi zasadami i trybem wprowadzania ograniczeń”. **/k. 73, k. 77 akt adm./**

Wartości poboru mocy w poszczególnych stopniach zasilania uległy przekroczeniu w następujący sposób:

1. dla przyłącza P1 w obiekcie powoda zlokalizowanym przy ul. (...) w B.:

- w dniu 10 sierpnia 2015 r. łącznie 1,880 [MW w godzinie];
- w dniu 11 sierpnia 2015 r. łącznie 0,770 [MW w godzinie];

2. dla przyłącza P2 w obiekcie powoda zlokalizowanym przy ul. (...) w B.:

- w dniu 10 sierpnia 2015 r. łącznie 0,260 [MW w godzinie];
- w dniu 11 sierpnia 2015 r. łącznie 0,230 [MW w godzinie];

W wyżej wymienionych przyłączach P1 i P2 Powód przekroczył - dla wymienionego wyżej okresu w sierpniu 2015 r. łącznie 3,140 [MW w godzinie]. **/k. 4, k. 6, k. 101 akt adm./**

Pismem z dnia 23 października 2018 r., znak (...) Prezes URE zawiadomił Odbiorcę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej wzywając go jednocześnie do zajęcia stanowiska w sprawie, tj. w szczególności do złożenia wyjaśnień dotyczących powodów niedostosowania się przez Odbiorcę do wprowadzonych ograniczeń, a także nadesłania kopii wszelkich dokumentów mogących stanowić dowód w sprawie. W szczególności Odbiorca został wezwany do ustosunkowania się do przekazanych mu informacji otrzymanych przez Prezesa URE od OSD wskazujących na stopień niedostosowania się Odbiorcy do wprowadzonych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. **/k. 1-2 akt adm./**

W piśmie z 9 listopada 2018 r. Odbiorca w odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego z dnia 23 października 2018 r przedstawił Prezesowi URE swoje stanowisko w sprawie i przesłał potwierdzone za zgodność z oryginałem: 1. kopie umów o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej wraz z załącznikami i aneksami; 2. kopię rachunku zysków i strat z prowadzonej działalności gospodarczej, stanowiącego część sprawozdania finansowego (...) za 2017 r. Wskazał jednocześnie, że (...) nie otrzymał od Operatora Systemu Dystrybucyjnego (OSD) zmaterializowanej informacji o ustaleniu dopuszczalnego poboru mocy elektrycznej. (...) otrzymał jedynie informację telefoniczną w dniu 10 sierpnia 2015 r. w godzinach porannych od OSD o wprowadzeniu ograniczeń poboru energii i konieczności ograniczenia mocy elektrycznej do 1/3 wartości zamówionej na każdym z dwóch przyłączy. W późniejszym czasie (...) pozyskiwał informacje o wprowadzonym stopniu ograniczeń z komunikatów publikowanych na stronie internetowej OSD. (...) nie otrzymał wiadomości e-mail ani żadnego pisma w tej sprawie. (...) niezwłocznie podjął działania w celu dostosowania się do ograniczeń. Dnia 10 sierpnia 2015 o godzinie 9:40 M. S., pracownik (...) pełniący funkcję Głównego Elektryka przekazał P. L., ówczesnemu Zastępcy Dyrektora Produkcyjnego ds. Techniki i Inwestycji, informację o wprowadzeniu 20 stopnia zasilania i rekomendacje co do sposobu wprowadzenia ograniczeń oraz konkretnych działań (wiadomość e-mail M. S. z dnia 10 sierpnia 2015 r.). Pracownicy niezwłocznie podjęli działania w tym kierunku (wiadomość e-mail P. L. z dnia 10 sierpnia 2015 r.). Dnia 11 sierpnia 2015 r., podczas posiedzenia Zarządu (...) Pan P. L. powiadomił obecnych o konieczności ograniczenia poboru prądu (Protokół posiedzenia Zarządu nr (...)). Przeprowadzenie powyższych analiz było konieczne, ponieważ w (...) opomiarowane są grupy maszyn. Konieczne było wyłączenie poszczególnych urządzeń i sprawdzanie metodą doświadczalną poboru każdego z nich. Wymienione wyżej rekomendacje, powstałe na skutek analiz, były niezwłocznie wdrażane, co znajduje odzwierciedlenie w wysokości energii pobieranej przez (...), która stopniowo spadała (Raport interwałowy poboru energii). Podkreślono, że niemożliwe było natychmiastowe sprostanie wymogom wynikającym z wprowadzonych ograniczeń. (...) jest zakładem produkcyjnym. Natychmiastowe obniżenie poboru energii do wymaganego poziomu, odpowiadającemu 20 stopniowi zasilania, wiązałoby się z koniecznością wyłączenia większości maszyn, pozostawiając jedynie urządzenia w trybie standby, które muszą pracować nieprzerwanie w celu zapewnienia bezpieczeństwa zakładu (tzw. tryb awaryjny). Takie rozwiązanie spowodowałoby istotne straty - nagłe wyłączenie pracujących maszyn, wypełnionych np. mieszkanką gumową wiązałoby się z utratą przydatności znajdujących się w nich materiałów, jak również z potencjalnym uszkodzeniem maszyn wskutek wyłączenia ich w trakcie produkcji. Natychmiastowe dostosowanie się do ograniczeń poboru mocy było niemożliwe nie tylko ze względów

technologicznych, ale również organizacyjnych. Należy przypomnieć, że w dniach 10-11 sierpnia 2015 r. największe ograniczenia w poborze mocy dotyczyły czasu w ciągu dnia. W porze nocnej dopuszczalny był wielokrotnie większy pobór mocy, pozwalający na prowadzenie normalnej działalności. Przeniesienie ciężaru produkcji na porę nocną wiązało się ze zmianami w organizacji pracy. Z uwagi na ograniczenia wynikające z Kodeksu Pracy, dotyczące przede wszystkim dobowego oraz tygodniowego wymiaru czasu pracy, a także minimalnego nieprzerwanego odpoczynku dobowego pracowników, niemożliwe było polecenie pracy pracownikom jeszcze tego samego dnia w porze nocnej. W konsekwencji podjętych działań (...) przekroczyło jedynie nieznacznie dopuszczalne poziomy poboru energii elektrycznych w dniu 10 sierpnia 2015 roku w godzinach od 11:00 do 13:00 oraz w dniu 11 sierpnia 2015 roku w godzinach od 11:00 do 13:00. **/k. 13-18 akt adm./**

Pismem z dnia 6 grudnia 2018 r. o znaku (...) zawiadomiono Odbiorcę o zakończeniu postępowania dowodowego w niniejszej sprawie i poinformowano o możliwości zapoznania się z zebrany materiał dowodowy w terminie 7 dni od dnia doręczenia tego pisma z jednoczesnym pouczeniem, że niezapoznanie się w powyższym terminie z aktami sprawy zostanie uznane za rezygnację z możliwości wypowiedzenia się w sprawie zgromadzonego materiału dowodowego. **/k. 83 akt adm./**

W wyznaczonym terminie Odbiorca zapoznał się ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym i nie zgłosił żadnych uwag w sprawie.

Przychodu Odbiorcy (przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi, pozostałe przychody operacyjne oraz przychody finansowe), osiągnięte w poprzednim roku podatkowym, tj. w 2017 r. wyniosły (...) zł. **/k. 42 akt adm./**

Na podstawie art. 235² § 1 pkt 2 k.p.c. Sąd pominął zgłoszone przez powoda dowody dotyczące z dokumentów tj.: z artykułu „Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania” - załączonego do odwołania oraz z dokumentów znajdujących się w aktach administracyjnych, tj.: protokołu posiedzenia Zarządu nr (...) [k. 45-46] i raportu interwałowego poboru energii [k. 47-48] - jako dotyczące faktów bezspornych i nie mających istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy.

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w postępowaniu administracyjnym oraz twierdzeń stron, które nie były przez żadną ze stron niniejszego postępowania kwestionowane.

Sąd Okręgowy w Warszawie zważył, co następuje.

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Podkreślenia wymaga, iż stan faktyczny sprawy nie był w odwołaniu kwestionowany.

Zgodnie z treścią art. 11 ust. 1 pkt 2 Pe, w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części mogą być wprowadzone na czas oznaczony ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

W myśl art. 11 ust. 3 pkt 1 Pe wprowadzone na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 2 Pe ograniczenia polegają na ograniczeniu maksymalnego poboru mocy elektrycznej oraz dobowego poboru energii elektrycznej Organem uprawnionym do kontroli przestrzegania stosowania ograniczeń w odniesieniu do dostarczanej sieciami energii elektrycznej jest Prezes URE na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 Pe.

W art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe zawarto upoważnienie dla operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego do wprowadzenia w przypadku powstania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11 ust. 7 Pe, lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin.

W sytuacji wystąpienia zatem zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w następstwie zdarzeń, o których mowa w art. 11c ust. 1 Pe, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego, zgodnie z art. 11d ust. 3 Pe, może wprowadzić ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej w zakresie niezbędnym do usunięcia tego zagrożenia.

W wydanym na podstawie art. 11 ust. 6 Pe rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw lub ciepła (Rozporządzenie w sprawie ograniczeń) określone zostały szczegółowe zasady i tryb wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, rodzaje odbiorców objętych ograniczeniami, zakresy planów wprowadzania ograniczeń oraz sposoby określania w nich wielkości tych ograniczeń a także sposoby podawania do publicznej wiadomości informacji o ograniczeniach.

Zgodnie z § 8 ust. 1 Rozporządzenia w sprawie ograniczeń operatorzy obowiązani są do opracowania planów wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, określających wielkości maksymalnego poboru energii elektrycznej dla poszczególnych odbiorców i stopni zasilania.

Plany ograniczeń polegają corocznej aktualizacji w terminie do dnia 31 sierpnia (§ 8 ust. 2 Rozporządzenia).

Plany te mają zastosowanie do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzanych przez (...) do czasu wejścia w życie rozporządzenia wydanego na podstawie art. 11 ust. 7 Pe, oraz wprowadzonych przez ww. rozporządzenie Rady Ministrów.

Z powyższego wynika, że w zw. ze stwierdzeniem w sierpniu 2015 r. zagrożenia dla bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, o którym mowa w art. 3 pkt 16d Pe, na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 2 Pe, w dniu 10 sierpnia 2015 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wprowadzone zostały ograniczenia w poborze energii elektrycznej.

Podmiotem uprawnionym do wprowadzenia tych ograniczeń w stosunku do powoda był zgodnie z art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe właściwy dla Odbiorcy operator systemu dystrybucyjnego.

Podstawę do wprowadzenia ograniczeń ustawodawca zawarł w przepisie art. 11 Pe, natomiast powołany w komunikacie o wprowadzeniu ograniczeń art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe zawiera jedynie upoważnienie ustawowe dla OSP do podjęcia działania polegającego na ogłoszeniu obowiązywania ograniczeń przewidzianych w art. 11 Pe, obowiązujących w terminie wskazanym w tym przepisie.

Wobec tego, iż podstawa prawna do wprowadzenia w dniu 10 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej zawarta jest w przepisie art. 11 Pe, który jest sankcjonowany art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe, zawarte w odwołaniu twierdzenia, że obowiązujące od dnia 10 sierpnia 2015 r. ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej zostały wprowadzone bez podstawy prawnej, oraz zarzuty nałożenia na powoda kary pieniężnej tytułu naruszenia, które nie zostało usankcjonowane w art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe należało uznać za bezzasadne.

W zaskarżonej decyzji Prezes URE stanął na stanowisku, że podstawę prawną dla działań OSP podjętych w oparciu o art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe stanowił przepis art. 11d ust. 3 Pe. Przepis art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe ma charakter uszczegóławiający dla zawartej w treści art. 11d ust. 3 Pe normy o charakterze ogólnym. Zawarta w art. 11d ust. 3 Pe regulacja stanowi zasadniczą podstawę prawną dla działań operatora podjętych w oparciu o przepis art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe. W przepisie art. 11d ust. 3 Pe ustawodawca wskazał, iż w wypadku występowania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej operatorzy systemu elektroenergetycznego mogą wprowadzać ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, w zakresie niezbędnym do usunięcia tego zagrożenia. Jest to zatem norma ogólna w stosunku do przepisu art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe, który jedynie precyzuje, w jakim zakresie operator może wprowadzić ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W szczególności przepis ten wskazuje, że może to nastąpić jedynie w odniesieniu do dostarczania i poboru energii i tylko do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11 ust. 7 Pe, lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin.

Stąd wynika, że podstawą działania OSP, wprowadzającego ograniczenia w dniu 10 sierpnia 2015 r. był przepis art. 11d ust 3 Pe, wprost sankcjonowany w art. 56 ust 1 pkt 3a Pe. Przy czym oczywiste jest, że podstawa wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej zawarta jest w art. 11 Pe, który jest również sankcjonowany w przepisie art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe, a nie w art. 11c ust.2 pkt 2 Pe.

Wykładnia językowa przepisu art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe i art. 11d ust. 3 Pe wprost wskazuje na możliwość sankcjonowania przez przepis art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe zachowania odbiorców, którzy dopuścili się naruszenia ograniczeń w poborze energii wprowadzonych w oparciu o przepis art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe skoro jest to uprawnienie dla operatora przewidziane w art. 11d ust 3 Pe.

Jakkolwiek w demokratycznym państwie prawa zakłada się pierwszeństwo wykładni językowej (uchwała Sądu Najwyższego z 25 kwietnia 2003 r., III CZP 8/03; postanowienia Sądu Najwyższego z 20 lipca 2005 r., I KZP 25/05; z 31 sierpnia 2005 r., V KK 426/04,), to jednak powszechnie uznawane jest za konieczne posiłkowanie się również subsydiarnie wykładnią systemową oraz wykładnią funkcjonalną (uchwała Sądu Najwyższego z 11 stycznia 2006 r., I KZP 53/05; postanowienie Sądu Najwyższego z 2 grudnia 2004 r., III KK 112/04; uchwała Sądu Najwyższego z 25 kwietnia 2003 r., III CZP 8/03; uchwała Sądu Najwyższego z 19 maja 2015 r., III CZP 114/14; wyrok Sądu Najwyższego z 11 kwietnia 2008 r., II CSK 650/07).

Odstępstwo od jasnego i oczywistego sensu przepisu wynikającego wprost z jego treści mogą jedynie uzasadniać szczególnie istotne i doniosłe racje prawne, społeczne, ekonomiczne lub moralne (tak: uchwała Sądu Najwyższego z 14 października 2004 r., III CZP 37/04, wyrok Sądu Najwyższego z 21 lipca 2004 r., V CK 21/04, uchwała Sądu Najwyższego z 20 lipca 2005 r., I KZP 18/05). Dopuszcza się również odstępstwa od wyniku zastosowania wykładni językowej, gdy wynik ten prowadzi do rażąco niesprawiedliwych lub irracjonalnych konsekwencji (uchwała Sądu Najwyższego z 19 maja 2015 r., III CZP 114/14, OSNC 2015 nr 12, poz. 134; wyrok Sądu Najwyższego z 11 kwietnia 2008 r., II CSK 650/07, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2003 r., I PK 409/02, OSNP 2004 nr 19, poz. 334).

Zdaniem Sądu w świetle powyższego brak jest argumentów, które pozwalałyby na zmianę kierunku wykładni art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe i art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe oraz art. 11d ust. 3 Pe, niż wynikające z wykładni językowej. Wykładnia systemowa i celowościowa jedynie wzmacniają argumentację, iż niedostosowanie się przez odbiorców do ograniczeń w poborze energii elektrycznej wprowadzonych przez operatora sieci przesyłowej w oparciu o przepis art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe w zw. z art. 11d ust. 3 Pe oraz wprowadzonych rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2015 r. w oparciu o przepis art. 11 ust. 7 Pe, podlega sankcji określonej w art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe.

W kontekście wykładni celowościowej należy wskazać, że wyraźnym celem wszystkich analizowanych przepisów stanowiących podstawę do wprowadzenia ograniczeń w poborze energii elektrycznej jest eliminowanie zagrożeń dla systemu elektroenergetycznego m.in. przed niekontrolowanymi awariami systemu z powodu jego przeciążenia i tym samym zapewnienie bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej. Realizacja tego celu jest niezwykle istotna w aspekcie zagwarantowania bezpieczeństwa energetycznego kraju, stąd ustawodawca dla zabezpieczenia jego realizacji wprowadził sankcje w postaci kar administracyjnych dla podmiotów, które nie stosują się do wprowadzonych ograniczeń w poborze energii. W konsekwencji, także ze względu na cel uregulowań należy przyjąć, że zamiarem regulacji ustawowej, o której mowa w art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe, było objęcie sankcją niestosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, a tym samym wymuszenie na adresatach normy, a więc także odbiorcach energii, wprowadzenia ograniczeń, dla których podstawę prawną stanowi nie tylko przepis art. 11 ale i przepis art. 11c ust. 2 pkt 2 w zw. z art. 11d ust. 3 Pe, skoro były one wprowadzane w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii.

Z kolei dokonując interpretacji wskazanych wyżej przepisów za pomocą wykładni systemowej należy wskazać, że umiejscowienie przepisów w danym akcie prawnym nie jest przypadkowe, lecz wynika z racjonalnego działania prawodawcy. Z takiej wykładni może wynikać wniosek, że przepis umieszczony w ustawie niżej ma mniejsze znaczenie ze względu na treść przepisu położonego wyżej. W przypadku art. 11c i 11d Pe doszło do wadliwej z punktu widzenia techniki legislacyjnej regulacji wprowadzania ograniczeń w świadczonych usługach przesyłania i dystrybucji, poprzez umiejscowienie przepisu o mniejszym znaczeniu, czyli przepisu art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe (wprowadzającego ograniczenie

dla bardziej ogólnej regulacji zawartej w art. 11d ust. 3), przed przepisem o charakterze nadrzędnym, jakim jest art. 11d ust. 3 Pe, stanowiącym generalną kompetencję dla operatora systemu przesyłowego do wprowadzenia ograniczeń w przesyłaniu i dystrybucji energii elektrycznej.

W ocenie Sądu to dążenie do wykładni w duchu spójności systemu prawa musi prowadzić do logicznego wniosku, że wystarczające jest wskazanie przez ustawodawcę normy sankcjonowanego art. 11d ust. 3 Pe, skoro to on w istocie stanowi podstawę do wprowadzenia ograniczeń w oparciu o przepis art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe. Przyjęcie, że wprowadzenie znacznie dalej idących ograniczeń, dla których przyzwolenie stanowi przepis art. 11d ust. 3 Pe byłoby sankcjonowane w art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe, a wprowadzenie tych ograniczeń w znacznie mniejszym rozmiarze, bo odnoszącym się tylko do poboru energii elektrycznej i to tylko na okres maksymalnie 72 godzin, sankcjonowane już by nie było, należy uznać za nieracjonalne z punktu widzenia zasady spójności systemu prawnego, a także jego logiczności.

Dla wykładni przepisu art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe istotna jest ponadto wykładnia logiczna art. 11 ust. 2 pkt 2 Pe, posługująca się metodą rozumowania „argumentum a maiori ad minus”- „jeśli wolno więcej to tym bardziej wolno mniej”. Skoro zatem przepis art. 11d ust. 3 Pe, do którego wprost odnosi się art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe, stwarza operatorom systemu przesyłowego uprawnienie do wprowadzenia ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji, nie wprowadzając w nim żadnych ograniczeń m.in. czasowych, to przepis art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe wprowadzający te ograniczenia czasowe (maksymalnie do 72 godzin) i rzeczowe (dostarczania i poboru energii), jest niewątpliwie przepisem szczególnym w stosunku do art. 11d ust. 3 Pe, albowiem sam w sobie nie rodzi on uprawnień po stronie operatora systemu przesyłowego do wprowadzenia takich ograniczeń, a jedynie ogranicza jego uprawnienia przyznane mu w przepisie art. 11d ust. 3 Pe Operator systemu przesyłowego wprowadzając ograniczenia, o jakich mowa w art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe, działa zawsze także w oparciu o przepis art. 11d ust. 3 Pe, gdyż to ten przepis stanowi źródło jego uprawnień do wprowadzenia ograniczeń w poborze energii elektrycznej, nawet jeśli wprost przepis ten nie zostanie powołany w zarządzeniu o wprowadzeniu ograniczeń.

Niedostosowanie się odbiorcy do każdego ograniczenia, dla którego podstawę wprowadzenia stanowił przepis art. 11d ust. 3 Pe, także tych wprowadzonych z powołaniem się na regulację art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe, stanowi realne zagrożenie dla bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, gdyż tylko w takich sytuacjach ograniczenia mogą być wprowadzane. Dla zagwarantowania tego bezpieczeństwa istotne jest, aby istniały realne instrumenty prawne pozwalające na sankcjonowanie zachowania, które temu bezpieczeństwu zagraża. Jeśli ustawodawca wprowadził możliwość, aby w sytuacji nagłego zagrożenia o bezpieczeństwo systemu energetycznego mógł zadbać operator systemu przesyłowego poprzez ograniczenie poboru energii, to właśnie z punktu widzenia tego bezpieczeństwa konieczne jest, aby istniała także możliwość sankcjonowania wprowadzonych ograniczeń. Jest to szczególnie istotne, aby w nagłej sytuacji, w której organy państwa nie są jeszcze w stanie podjąć decyzji, istniała możliwość natychmiastowego podjęcia kroków, które uchronią system energetyczny przed katastrofalną i rozległą awarią - tzw. blackoutem. Z tego względu ważne są regulacje ograniczające odbiorców, w szczególności uzasadnionych okolicznościach, w poborze energii elektrycznej ze względu na zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej. Jednak dla swej skuteczności i dla zapewnienia bezpieczeństwa, muszą istnieć gwarancje przestrzegania tych ograniczeń, którymi są m.in. kary pieniężne, nakładane na podmioty nieprzestrzegające tych ograniczeń. Administracyjne kary pieniężne nie mają bowiem wyłącznie charakteru sankcji karnych, gdyż ich funkcja nie ogranicza się do represji za naruszenie nakazów bądź zakazów ustawowych, ale istotna jest ich funkcja prewencyjna i dyscyplinująca, motywująca adresatów norm sankcjonowanych do ich respektowania na przyszłość.

Gdyby przyjąć wykładnię, że sankcji z art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe nie podlegają ograniczenia wprowadzone przez (...) na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe, to istnienie tych ostatnich regulacji nie miałoby najmniejszego sensu, skoro odbiorcy nie musieliby się do nich dostosowywać, a więc mogliby w stanach zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej nie respektować ograniczeń wprowadzanych przez operatora systemu przesyłowego. Taka interpretacja byłaby całkowicie pozbawiona sensu, gdyż w sytuacji realnego zagrożenia bezpieczeństwa dostaw to podjęcie natychmiastowych działań, w tym jak najszybsze zmniejszenie poboru mocy, jest właśnie najistotniejsze.

Brak powiązania uprawnienia (...) wynikającego z art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe z sankcją z art. 56 ust. 2 pkt 3a Pe czyniłby te uprawnienia operatora pozbawionymi sensu a regulacja zawarta w art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe nie miałaby racji bytu.

Dla wzmocnienia argumentacji o sankcjonowaniu przepisem art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe wprowadzonych przez (...) na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe ograniczeń warto ponadto wskazać, że organem regulacyjnym, który na mocy ustawy uprawniony jest do kontroli przestrzegania przez odbiorców ograniczeń maksymalnego poboru mocy elektrycznej oraz dobowego poboru energii elektrycznej wprowadzonych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa energetycznego kraju, na mocy art. 11 ust. 4 i 5 Pe jest Prezes URE. Konsekwencją tego jest również uprawnienie Prezesa URE do nałożenia kary pieniężnej na podmioty nie respektujące wprowadzonych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii w myśl art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe.

Zdaniem Sądu możliwą podstawą prawną odpowiedzialności odbiorców za niedostosowanie się do ograniczeń wprowadzonych przez operatora systemu przesyłowego na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe może być również przepis art. 11c ust. 3 Pe, do którego także odwołuje się art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe.

Przepis art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe stanowi, że operator systemu elektroenergetycznego powiadamia niezwłocznie ministra właściwego ds. gospodarki oraz Prezesa URE m.in. o podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej. Jeśli więc przepis art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe sankcjonuje niestosowanie się do ograniczeń w poborze energii wprowadzonych w oparciu o tę właśnie regulację art. 11c ust. 3 Pe, to można przyjąć, że ustawodawca w ten sposób sankcjonuje ograniczenia wprowadzone także na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe przez operatora systemu przesyłowego.

Jakkolwiek przepis art. 11c ust. 3 Pe sam w sobie nie stanowi podstawy do wprowadzenia ograniczeń przez operatora systemu przesyłowego, ale wskazuje na ograniczenia już wprowadzone przez tego operatora („o podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia zagrożenia”), a tym samym możliwe jest powiązanie sankcji z art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe z ograniczeniami wprowadzonymi w oparciu o przepis art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe, do którego odnosi się art. 11c ust. 3 Pe.

Zdaniem Sądu brak jest argumentów tak natury społecznej, jak i ekonomicznej, które pozwalałyby odstąpić od dokonanej powyżej wykładni. Przedstawiona wykładnia nie prowadzi do rażąco niesprawiedliwych lub irracjonalnych konsekwencji, a zdaniem Sądu, akcentuje jednoznaczną wolę ustawodawcy do zapobiegania zagrożeniom, ale i eliminacji już powstałych zagrożeń dla bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej.

W świetle powołanych norm prawnych analiza ustalonego w sprawie stanu faktycznego wskazuje, że nałożenie na powoda kary pieniężnej znajduje uzasadnienie w treści przepisu art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe. Brak jest zatem podstaw do przyjęcia argumentacji powoda, iż przepis art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe nie sankcjonuje naruszenia ograniczeń wprowadzonych w dniach 10 -11 sierpnia 2015 r. przez (...) w oparciu o uprawnienie wynikające z art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe i art. 11d ust. 3 Pe.

W konsekwencji wbrew twierdzeniu odwołania w sprawie nie doszło do naruszenia art. 2 w zw. z art. 42 ust. 1 Konstytucji RP, poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i nałożenie kary na powoda w oparciu o przepis niejednoznaczny, na podstawie przeprowadzonej na niekorzyść sprawy rozszerzającej wykładni normy karnej, czy niewłaściwe zastosowanie i nałożenie kary na powoda w oparciu o przepis o charakterze częściowo blankietowym, odsyłającym do regulacji niemających charakteru powszechnie obowiązującego prawa i niemieszczących się w katalogu źródeł powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej, czy też wprowadzenie ograniczeń natychmiast bez uprzedniego przygotowania, pomimo że z przyczyn technologicznych niemożliwe było natychmiastowe zastosowanie się do ograniczeń przez powoda. Dokonana wyżej wykładnia powołanych przepisów wskazuje na prawidłowe zastosowanie obowiązujących przepisów prawa, a zastosowanie normy sankcjonującej z art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe w analizowanym stanie faktycznym, nie jest naruszeniem art. 2 w związku z art. 42 ust. 1 Konstytucji RP.

Treść przedmiotowych regulacji prawnych tj. art. 11c ust 2 pkt 2 i 11d ust 3 Pe pozostaje ze sobą w ścisłym związku, albowiem dopiero łączna ich treść określająca podstawę do wprowadzenia ograniczenia przez OSP w okresie występowania zagrożenia tj. art. 11 d ust. 3 oraz określająca możliwy zakres, czemu służy art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe, którego stosowanie jest możliwe już w sytuacji powstania zagrożenia, umożliwia skuteczne wprowadzenie przedmiotowego ograniczenia przez OSP, tj. w ściśle ograniczonym czasie i na ściśle określonym terytorium. W świetle powyższego nieuzasadnione jest wnioskowanie powoda, iż wprowadzenie przez OSP przedmiotowych ograniczeń w poborze energii w czasie „wystąpienia zagrożenia” tj. na podstawie art. 11d ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne, którego zakres czasowy i terytorialny został określony zgodnie z wymogami art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe powoduje zwolnienie powoda z odpowiedzialności, o której mowa w art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe. Dodać należy, że podstawa prawna z art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe nie stanowi naruszenia zasady konstytucyjnej uregulowanej w art. 42 ust. 1 Konstytucji RP - „nullum crimen sine lege”. W analizowanym stanie faktycznym przepisy art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe oraz 56 ust. 1 pkt 3a Pe, a także przepisy rozporządzenia obowiązywały w polskim systemie prawa podczas wprowadzania ograniczeń przez OSP w dniu 10 sierpnia 2015 r. oraz w dniu 11 sierpnia 2015 r. przez Radę Ministrów na podstawie rozporządzenia z 11 sierpnia 2015 r., ponadto treść przepisu art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe jest jasna, klarowna i jednoznaczna. Jak już wyżej wykazano, w niniejszej sprawie nie ma wątpliwości co do tego, że art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe sankcjonuje także niedostosowanie się przez powoda do ograniczeń w poborze energii wprowadzonych w dniach 10 -11 sierpnia 2015 r. przez (...) na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe i art. 11d ust. 3 Pe.

Mając również na uwadze, że uprawnienie zawarte w art. 11d ust. 3 Pe jest uprawnieniem fakultatywnym, a operator jednocześnie nie powinien wprowadzać ograniczeń nadmiernie restrykcyjnych w stosunku do rzeczywistych potrzeb, w przepisie art. 11d ust. 3 Pe, rozmiar wprowadzonych ograniczeń zawężony został do zakresu niezbędnego do usunięcia zagrożenia. Tym samym operator powinien stosować gradację zastosowanych środków i ograniczeń, wybierając jedynie te niezbędne do usunięcia zagrożenia. Biorąc pod uwagę, że ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej są wyjątkową, restrykcyjną formą ograniczeń w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, o których mowa w art. 11d ust. 3 Pe, oraz uwzględniając, że ich wprowadzenie jest działaniem, które ma swoje źródła we władczym działaniu operatora systemu elektroenergetycznego, ustawodawca ograniczył okres ich zastosowania do okresu wystąpienia zagrożeń bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej poprzez ustalenie w art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe, iż mogą być wprowadzone jedynie do czasu wejścia w życie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów, lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin.

W konsekwencji, zachowanie powoda polegające na niestosowaniu się w dniach 10 i 11 sierpnia 2015 r. do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, o których mowa w art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe, zostało objęte sankcją poprzez odesłanie w przepisie karnym z art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe do art. 11c ust. 3 i art. 11d ust. 3 Pe. Materiałnoprawną podstawą prawną do wprowadzenia ograniczeń w poborze energii przez OSP w dniu 10 sierpnia 2015 r. był art. 11d ust. 3 Pe, zaś OSP odwołał się do art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe, jako normy prawnej szczególnej, określając na tej podstawie okres oraz zakres terytorialny wprowadzonych ograniczeń.

W ocenie Sądu podniesiony w pkt 2 odwołania zarzut naruszenia wymienionych przepisów przez ich niewłaściwe zastosowanie i nałożenie kary na podstawie przepisu nakazującego natychmiastowe dostosowanie się przez powoda do wprowadzonych ograniczeń poboru mocy „bez żadnego czasu na przygotowanie” należy uznać za chybiony. Wskazać należy, iż zgodnie z art. 355 § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny przedsiębiorca powinien wykonywać działalność gospodarczą z należytą starannością, określoną przy uwzględnieniu zawodowego charakteru tej działalności. Powód jako profesjonalny producent powszechnie znanych wyrobów, w obiekcie zlokalizowanym w B. przy ul. (...) przy użytkowaniu przyłącza P1 i P2, zgodnie z art. 355 § 2 k.c., na etapie zawierania umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej powinien dołożyć należytej staranności przy organizacji wykonywanej działalności gospodarczej poprzez dopilnowanie uwzględnienia w treści umowy i obowiązujących do niej załączników, parametrów wynikających ze specyfiki wykonywanej działalności gospodarczej w zakresie poziomu mocy umownej i mocy bezpiecznej dostarczanej energii elektrycznej.

Informacje o wielkości danych dotyczących Odbiorcy wynikające z planu wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które obowiązywały Odbiorcę w okresie od 10 do 31 sierpnia 2015 r., dla przyłącza 1, zostały zawarte w ww. umowie z 27 stycznia 2010 r., zmienionej następnie aneksem z dnia 21 sierpnia 2013 r., a dla przyłącza nr 2, w umowie o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej nr (...), zawartej w dniu 1 lutego 2015 r. Zgodnie z pkt 5 załącznika nr 4 do umowy nr (...) z dnia 27 stycznia 2010 r. oraz zgodnie z pkt 5 ppkt 5 załącznika nr 1 do umowy nr (...) z dnia 1 lutego 2015 r. jeżeli żadna ze stron, w terminie 30 dni przed upływem okresu obowiązywania ograniczeń, nie zgłosi zmian w zapisach dotyczących wprowadzania ograniczeń, przyjmuje się, że obowiązują one przez kolejny rok. Na etapie podpisania Umowy z załącznikami Odbiorcy znane były wartości obowiązujących go ograniczeń mocy dla obu przyłączy. Mimo tego Odbiorca nie podjął żadnych czynności w celu wprowadzenia w umowie oraz w planie ograniczeń zmian polegających na dostosowaniu poziomu ustalonej mocy bezpiecznej dostarczanej energii elektrycznej do wymogów technicznych wynikających ze specyfiki stosowanego w produkcji procesu technologicznego. Z uwagi na to, że wprowadzenie ograniczeń wymuszone jest wystąpieniem okoliczności nadzwyczajnych, w umowie dystrybucyjnej nie ma zapisów przewidujących okres przygotowawczy na wprowadzenie ograniczeń. Jednak przedsiębiorca, który posiada wiedzę dotyczącą wymagań związanych z wykonywaniem działalności gospodarczej, przy dołożeniu należytej staranności w prowadzeniu działalności gospodarczej powinien być przygotowany na wystąpienie sytuacji szczególnych, uniemożliwiających sprawne prowadzenie procesu technologicznego. W tym celu już na etapie ustalania planów ograniczeń Odbiorca powinien współpracować z dostawcą energii elektrycznej w zakresie ustalenia poziomu obowiązującej go mocy bezpiecznej przy 20 stopniu zasilania. Takie uprawnienie Odbiorcy wynika wprost z przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów z 2007 r. w sprawie ograniczeń. W sytuacji, gdy Odbiorca w okresie ustalania planu ograniczeń nie podejmował żadnych czynności w celu zabezpieczenia odpowiedniego do niezagrażonego prowadzenia procesu technologicznego, poziomu mocy bezpiecznej, powoływanie się w odwołaniu na natychmiastowość dokonania ograniczeń poboru w związku z charakterem prowadzonej działalności nie stanowi uzasadnienia naruszenia i nie może być uznana za okoliczność mającą wpływ na ocenę zasadności odwołania i treść wyroku.

Dodatkowo wypada zauważyć, że procedura ustalania planów ograniczeń została unormowana w Rozporządzeniu z dnia 23 lipca 2007 r., a rozporządzenia Rady Ministrów są źródłami powszechnie obowiązującego prawa. Zgodnie z § 5 Rozporządzenia powód jako odbiorca o mocy umownej powyżej 300 kW był objęty tzw. planem ograniczeń. Nie ulega wątpliwości Sądu, iż przepisy § 8 pkt 2 i § 12 pkt 1 Rozporządzenia statuują obowiązek odbiorców do dostosowania się do obowiązujących ich planów ograniczeń. W przepisach § 3 ust. 4 oraz § 6 ust. 1 Rozporządzenia wskazane zostały granice, w jakich mogą być wprowadzane ograniczenia oraz podmioty, które ze względu na wielkość mocy umownej lub ich przeznaczenie objęte są ochroną przed wprowadzonymi ograniczeniami. Z powołanych regulacji wynika, że niektóre podmioty mogą uwolnić się od konieczności przestrzegania ograniczeń w poborze energii elektrycznej. Na podstawie § 9 Rozporządzenia możliwe jest również ustalenie poziomów zasilania dla poszczególnych stopni ograniczeń w taki sposób, aby konieczność zmniejszenia poboru energii nie zakłóciła działalność danego podmiotu. Skorzystanie z powyższych możliwości wymaga jednak od odbiorców corocznego współdziałania z OSD na etapie tworzenia i aktualizowania planów ograniczeń. OSD nie posiada bowiem wiedzy o zapotrzebowaniu odbiorców w tym zakresie. W interesie powoda leżało więc współdziałanie z OSD w taki sposób, aby ustalony dla niego plan ograniczeń uwzględniał aktualne zapotrzebowanie energetyczne Odbiorcy i wynikające z tego odpowiednie wartości poboru energii w poszczególnych stopniach zasilania. Jeśli istotnie powód nie miał możliwości ograniczenia poboru energii do wartości wskazanych w planie, uprawniony był i powinien zawiadomić o tym OSD na etapie sporządzania planów ograniczeń. Powód nie zgłaszał jednak uwag do określonego w umowach planu ograniczeń. Jak wskazano powyżej, zgodnie z art. 355 § 2 k.c. na powodzie jako profesjonalście ciąży obowiązek wykonywania działalności gospodarczej z dołożeniem podwyższonego poziomu staranności. Obowiązek wykazania się należyłą starannością dotyczy wszystkich podmiotów prowadzących działalność koncesjonowaną. W tej sytuacji stwierdzić należało, że powód nie weryfikując określonego w umowie stron planu ograniczeń, nie dochował należytego poziomu staranności możliwej do wymagania od podmiotu gospodarczego. Głównym zadaniem (...) jest bilansowanie systemu elektroenergetycznego, w tym równoważenie bieżącego zapotrzebowania na energię elektryczną z dostawami tej energii w krajowym systemie elektroenergetycznym. Stąd w przypadku ograniczeń w dostawach energii (wynikających ze zmniejszonej produkcji

energii) konieczne jest także wprowadzenie przez (...) ograniczeń w jej poborze (ograniczenie zużycia). W oparciu o opracowane przez dostawcę energii elektrycznej indywidualne plany ograniczeń, jak ten, który został przedstawiony powodowi na etapie zawierania Umowy, (...) otrzymują od każdego z operatorów, tworzone przez nich zbiorcze plany ograniczeń. Na ich podstawie (...) decydują, jaki poziom ograniczenia mocy może zostać osiągnięty przy każdym z wprowadzanych stopni zasilania. W oparciu o te dane możliwe jest dostosowanie wprowadzanych ograniczeń w poborze mocy (ustalenie stopnia zasilania adekwatnie do stwierdzonych ograniczeń w produkcji energii) do poziomu produkcji energii. To ograniczenie poboru powinno być każdorazowo dostosowane do poziomu faktycznych mocy wytwórczych i aby dokonać zbilansowania systemu w takich sytuacjach, konieczne jest precyzyjne określenie, do jakiego poziomu ograniczenia poboru mocy może doprowadzić każdy z wprowadzonych stopni zasilania. Dlatego tak ważna jest dbałość odbiorców o to, aby Plan ograniczeń odpowiadał ich zapotrzebowaniu na energię, gdyż niedostosowanie się do ograniczeń już po ich wprowadzeniu prowadzić może do istotnych zagrożeń i zakłóceń w pracy krajowego systemu elektroenergetycznego.

Nie ulega wątpliwości, że podmiot o mocy umownej powyżej 300 kW, czyli w każdym wypadku podmiot profesjonalny, powinien zadbać o prawidłowe ustalenie planu ograniczeń dla swojego obiektu, jeżeli nie należy do podmiotów wymienionych w § 6 Rozporządzenia. Jeśli dany podmiot nie zadbał o ustalenie planu ograniczeń, podejmując decyzję o naruszeniu obowiązku stosowaniu się do ograniczeń, powinien liczyć się z możliwością poniesienia kary na podstawie art. 56 ust.1 pkt 3a Pe lub podjąć starania o zakup brakującej ilości energii elektrycznej na rynku bilansującym. W rozpoznawanej sprawie Odbiorca mimo nie podjął stosowanych działań. Wystąpienie konieczności wprowadzenia ograniczeń w poborze energii elektrycznej z natury rzeczy ma charakter niezwykle rzadki, gdyż dochodzi do niej na skutek wydarzeń mających charakter kryzysu lub klęski żywiołowej. Nie uzasadnia to jednak ignorowania przez Przedsiębiorcę konieczności dostosowania planu ograniczeń do swoich potrzeb. Skoro tylko powód ma wiedzę o zapotrzebowaniu energetycznym swojego obiektu i to on jest odpowiedzialny za dostosowanie planu ograniczeń do swoich potrzeb.

Powód zakwestionował przyjęcie przez pozwanego, iż szkodliwość społeczna czynu powoda jest znaczna. W przypadku przekroczenia ograniczeń poboru energii elektrycznej, o stopniu szkodliwości decyduje sam charakter czynu i jego znaczenie dla zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w skali całego kraju. Należy bowiem mieć na uwadze, że energia elektryczna we współczesnym świecie jest niezbędną dla funkcjonowania wszystkich obszarów aktywności zarówno państwa jak i każdego z członków społeczeństwa, jak katastrofalne mogą być skutki niekontrolowanych blackoutów, spowodowanych przekroczeniami krytycznych wartości podstawowych parametrów technicznych pracy systemu elektroenergetycznego na znacznym obszarze kraju, które mogłyby dotknąć nie tylko powoda, ale również nieograniczoną liczbę innych przedsiębiorców. Stąd tak konieczna jest eliminacja zagrożenia dla bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, do jakiego prowadzi skumulowanie jednostkowych przekroczeń mocy przez wielu odbiorców. Przekroczenie dopuszczalnego poziomu poboru energii przez jednego z odbiorców stanowi wprawdzie jedynie niewielki element całkowitego przekroczenia. Jednak w ostateczności może ono doprowadzić do przeciążenia systemu elektroenergetycznego i jego niekontrolowanego wyłączenia. W takich sytuacjach nie sposób określić, który z odbiorców dopełnił krytycznego przekroczenia, bowiem jest ono wynikiem sumy niewielkich przekroczeń, występujących jednocześnie u wielu odbiorców. Skutkiem działania każdego z odbiorców niestosującego się do wprowadzonych ograniczeń, w tym powoda, może być zatem wystąpienie rzeczywistego zagrożenia w pracy całego systemu. Ze względu na przyłączenie do sieci w sierpniu 2015 r. wielu odbiorców objętych ograniczeniami nie byłoby możliwe ustalenie, że do przeciążenia sieci doprowadziło działanie konkretnego podmiotu. Z punktu widzenia celu, jakiemu mają służyć ograniczenia w poborze mocy należy przyjąć, że każde, nawet niewielkie przekroczenie mocy nosi w sobie znaczny stopień szkodliwości.

W konsekwencji, nie można zgodzić się z zarzutem powoda dotyczącym naruszenia art. 56 ust. 6a Pe. Zgodnie z tym przepisem Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek, przy czym pierwsza i jedna z pozostałych przesłanek muszą wystąpić łącznie.

Wobec ustalenia, że stopień szkodliwości naruszenia był znaczny, w sprawie brak było podstaw do odstąpienia przez Prezesa URE od wymierzenia kary. Ponadto, zgodnie z literalną wykładnią tego przepisu, w przypadku łącznego spełnienia wymienionych w nim przesłanek Prezes URE jest uprawniony a nie zobligowany do odstąpienia od wymierzenia kary. Skoro więc przepis art. 56 ust. 6a Pe nie ma charakteru obligatoryjnego, nie można czynić pozwanemu zarzutu, iż nie skorzystał z przysługującego mu uprawnienia. Jednoznaczne stanowisko w tym zakresie wyraził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 27 listopada 2019 r. sygn. akt I NSK 95/18. Uwzględnienie kryteriów określonych w art. 56 ust. 6 Pe pozostaje w zakresie dyskrecjonalnej władzy organu, która w nieunikniony sposób ma uznaniowy charakter. Jednocześnie wskazać należy, iż wymienione w art. 56 ust. 6 Pe przesłanki wymiaru kary, tj. stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia oraz dotychczasowe zachowanie podmiotu i jego możliwości finansowe, zostały uwzględnione i omówione przez Prezesa URE w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Brak zatem podstaw do podzielenia zarzutu naruszenia art. 56 ust. 6 Pe poprzez jego niezastosowanie.

Powód kwestionował również sposób obliczania kary przez Prezesa URE uznając ją za nieproporcjonalnie wysoką, biorąc pod uwagę znikomą szkodliwość czynu oraz okoliczności jego popełnienia. Wbrew stanowisku powoda na wysokość kary pieniężnej miała wpływ uprzednia niekaralność powoda za naruszenie przepisów, jak również szybka reakcja podmiotu na nagłą konieczność dostosowania się do ograniczeń poboru mocy. Wyrazem tego jest kara pieniężna ustalona w dolnych granicach wyznaczonych przez przepis art. 56 ust. 3 Pe, a nie zaś w jej górnym przedziale. Zgodnie z tym przepisem wysokość kary pieniężnej nie może przekroczyć 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym.

Ponieważ przychody Odbiorcy (przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi, pozostałe przychody operacyjne oraz przychody finansowe), osiągnięte w poprzednim roku podatkowym, tj. w 2017 r. wyniosły (...)zł, to maksymalna kara pieniężna jaka mogłaby zostać nałożona na podmiot mogłaby wynosić(...) zł. Przy ustaleniu wysokości nałożonej w zaskarżonej decyzji kary pieniężnej Prezes URE uwzględnił okoliczności łagodzące. Wymierzona decyzją kara pieniężna w wysokości 9 420 zł odpowiada niespełna (...) przychodu powoda za rok 2017 r. Nie można więc zgodzić się z powodem, że wymierzona kara pieniężna jest nieproporcjonalnie wysoka w odniesieniu do określonych w art. 56 ust. 6 Pe dyrektyw wymiaru kary i została ustalona na poziomie wygórowanym..

W ocenie Sądu Prezes URE prawidłowo uwzględnił określone w art. 56 ust. 6 Pe przesłanki wymiaru kary. Wysokość nałożonej zaskarżoną decyzją kary jest adekwatna do stopnia naruszenia, stopnia zawinienia oraz szkodliwości społecznej czynu oraz możliwości finansowych powoda. Wysokość kary nie jest wygórowana w stosunku do osiągniętego przez powoda przychodu z 2017 r. Uiszczenie wymierzonej kary w wysokości 9 420 zł nie wpłynie zauważalnie na kondycję finansową przedsiębiorcy. Uwzględnienie wniosku powoda o obniżenie nałożonej kary do poziomu wskazanego w odwołaniu nie pozwoliłoby na spełnienie funkcji represyjnej, wychowawczej i prewencyjnej kary. Ponadto utrzymanie wysokości nałożonej kary na poziomie ustalonym przez Prezesa URE będzie oddziaływać na powoda i innych odbiorców energii elektrycznej, zapobiegając podobnemu zachowaniu w przyszłości.

Wymiar nałożonej kary spełni swoje podstawowe cele w zakresie prewencji szczególnej w odniesieniu do powoda, jak również prewencji ogólnej. Warto w tym miejscu podkreślić, że kara administracyjna nie stanowi odpłaty za popełniony czyn, lecz ma charakter środka przymusu służącego zapewnieniu realizacji wykonawczo – zarządzających zadań administracji agregowanych przez pojęcie interesu publicznego (tak: Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 31 marca 2008r., sygn. akt SK 75/06, OTK-A 2008, Nr 2, poz. 30). Sąd nie znalazł żadnych dodatkowych okoliczności łagodzących, które mogłyby wpłynąć na obniżenie i tak niskiej kary pieniężnej, szczególnie, że skutkiem działania powoda mogło być wystąpienie rzeczywistego zagrożenia w pracy całego krajowego systemu elektroenergetycznego.

Odnośnie podniesionych w odwołaniu zarzutów naruszenia przepisów proceduralnych, wskazać należało, iż w ocenie Sądu Prezes URE w sposób wszechstronny i wyczerpujący przeanalizował zebrany materiał dowodowy, przedstawiając istotne dla rozstrzygnięcia sprawy fakty i wyjaśniając przyczyny ich uwzględnienia bądź pominięcia. Ponadto zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie Sądu Najwyższego stanowiskiem Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (SOKiK) jest sądem cywilnym i prowadzi sprawę cywilną, wszczętą w wyniku wniesienia odwołania od decyzji Prezesa Urzędu, według reguł kontrydiktoryjnego postępowania cywilnego. W prowadzonym postępowaniu

odwoławczym SOKiK nie ogranicza się wyłącznie do badania legalności decyzji administracyjnej, jak to czynią sądy administracyjne w postępowaniu sędziowsko-administracyjnym. SOKiK zobowiązany jest do wszechstronnego zbadania wszystkich istotnych okoliczności sprawy, przy uwzględnieniu obowiązujących w postępowaniu cywilnym zasad rozkładu ciężaru dowodu i obowiązków stron w postępowaniu dowodowym. W świetle powyższego nawet gdyby przyjąć, iż w postępowaniu administracyjnym doszło do uchybień proceduralnych to, o ile nie stanowią one podstawy do stwierdzenia nieważności decyzji, nie mogą prowadzić do uchylenia decyzji i nie mogą być przedmiotem postępowania sądowego mającego na celu merytoryczne rozstrzygnięcie sporu. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 1991 roku sygn. akt III CRN 120/91 OSNC 1992 Nr 5, poz. 87; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 października 1998 roku sygn. akt I CKN 265/98 OSP 2000 Nr 5 poz. 68; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 1999 roku sygn. akt 351/99 OSNC 2000 Nr 3 poz. 47; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2001 roku sygn. akt I CKN 1036/98 LEX Nr 52708; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2005 roku, sygn. akt III SZP 2/05 OSNP 2006/19-20/312).

Mając na uwadze przedstawione okoliczności Sąd Okręgowy, wobec braku podstaw do uwzględnienia oddalił odwołanie, jako bezzasadne - art. 479⁵³ § 1 k.p.c.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na zasadzie art. 98 k.p.c., stosownie do wyniku sporu, ustalając wysokość należnych pozwanemu kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 720 zł, na podstawie § 14 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych w brzmieniu obowiązującym w dacie wniesienia odwołania.

Sędzia SO Witold Rękosiewicz